

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ - ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

2. ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ

- 2.1 Αντικείμενο
- 2.2 Κανονισμοί
- 2.3 Υλικά και τύποι ικριωμάτων
- 2.4 Τοποθέτηση και απομάκρυνση ικριωμάτων
- 2.5 Ειδικές απαιτήσεις

3. ΑΠΟΨΙΛΩΣΗ - ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ

- 3.1 Αντικείμενο
- 3.2 Μέτρα προστασίας - Εκτέλεση εργασίας

4. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΠΛΑΚΙΔΙΑ

- 4.1 Αντικείμενο
- 4.2 Εκτέλεση εργασίας - Μέτρα προστασίας

5. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΛΙΘΟΔΟΜΩΝ

- 5.1 Αντικείμενο
- 5.2 Εκτέλεση εργασίας - Μέτρα προστασίας

6. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟ Ή ΑΟΠΛΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

- 6.1 Αντικείμενο
- 6.2 Μέθοδοι καθαίρεσης
- 6.3 Εκτέλεση εργασίας - Μέτρα προστασίας

7. ΚΑΘΑΙΡΕΣΗ ΣΤΕΓΗΣ

- 7.1 Αντικείμενο
- 7.2 Εκτέλεση εργασίας - Μέτρα προστασίας

8. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ

8.1 Αντικείμενο

8.2 Εκτέλεση εργασίας - Μέτρα προστασίας

9. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ (ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ) ΔΑΠΕΔΩΝ

9.1 Αντικείμενο

9.2 Εκτέλεση εργασίας - Μέτρα προστασίας

10. ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

10.1 Αντικείμενο

10.2 Τρόπος εργασίας

1.

ΓΕΝΙΚΑ

Το Μέρος II του παρόντος Τεύχους 1 περιλαμβάνει τις Τεχνικές Προδιαγραφές που καθορίζουν τους όρους, με τους οποίους θα εκτελεσθούν οι διάφορες καθαιρέσεις και αποξηλώσεις προκειμένου να αφαιρεθούν στοιχεία που προβλέπει η μελέτη και να δημιουργηθούν κατάλληλοι χώροι εργασίας, καθώς και το στήσιμο ικριωμάτων για να εκτελεσθούν εργασίες της φέρουσας κατασκευής και οι εργασίες επιχρισμάτων, επενδύσεων τοίχων, τοποθέτησης εγκαταστάσεων κ.λπ.

1.1.

Ο εργολάβος υποχρεούται να κατεδαφίσει, αποξυλώσει, απομακρύνει από το κτίριο της τράπεζας κάθε κατασκευή ή εγκατάσταση που δεν εντάσσεται λειτουργικά σ' αυτό ή / και που θα δημιουργήσει οιονδήποτε πρόβλημα στη κατασκευή ή / και λειτουργία του κτιρίου.

1.2.

Τα μέσα και οι μέθοδοι τα οποία θα χρησιμοποιήσει ο εργολάβος για την εκτέλεση των εργασιών αυτών θα είναι της επιλογής του, με τη προϋπόθεση όμως ότι τα μέσα και μέθοδοι θα είναι σύμφωνα με την επιστήμη, την τέχνη, τους κανονισμούς και τους λοιπούς Νόμους και διατάξεις του Κράτους. Σε όποια περίπτωση ο εργοδότης διαπιστώσει κάποια παράβαση των ανωτέρω θα δικαιούται να διακόψει την εργασία και να επιβάλει άλλο τρόπο κατασκευής. Σ' αυτή τη περίπτωση ο εργολάβος υποχρεούται να πειθαρχήσει στις εντολές του εργοδότη χωρίς ουδεμία αξίωση αποζημίωσης ή παράτασης της προθεσμίας. Ενδεικτικά αναφέρονται, μεταξύ των άλλων και οι εξής περιορισμοί και προϋποθέσεις που θα ισχύσουν κατά τις κατεδαφίσεις :

- Οι κατεδαφίσεις, αποξυλώσεις κ.λπ. θα θεωρούνται περατωμένες όταν έχει πλήρως κατεδαφιστεί, αποξυλωθεί, απομακρυνθεί από το κτίριο της τράπεζας κάθε κατασκευή ή εγκατάσταση που εντάσσεται στις περιπτώσεις της παραγράφου 1.1. και επίσης όταν έχει απομακρυνθεί από το οικοπέδο και έχει μεταφερθεί και διαστρωθεί σε χώρους που επιτρέπουν οι αστυνομικές, δημοτικές

κ.λ.π. διατάξεις, κάθε προϊόν που προέκυψε από την εκτέλεση αυτών των εργασιών.

- Κατά την εκτέλεση θα εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις ασφαλείας για κάθε άνθρωπο που για οιονδήποτε λόγο βρίσκεται στο εργοτάξιο και για κάθε γειτονική με το έργο ιδιοκτησία. (ΙΚριώματα ασφαλείας και δαπέδων εργασίας, περιφράξεις του εργοταξίου, κράνη για κάθε ευρισκόμενο στον χώρο του εργοταξίου, ζώνες ασφαλείας, περιορισμός των αποστάσεων εκτίναξης των προϊόντων κατεδάφισης ή αποξύλωσης, διακοπή του τυχόν υπάρχοντος ηλεκτρικού ρεύματος ενδεικτικές πινακίδες και σημάνσεις προειδοποιητικές, απαγορευτικές κ.λ.π.
- Κατά την εκτέλεση εκτός από τις διατάξεις ασφαλείας θα εφαρμόζονται και όλες οι διατάξεις για την παρεμπόδιση της όποιας ενόχλησης του περιβάλλοντος ή / και των κατοίκων της περιοχής του εργοταξίου π.χ.

Τήρηση των ωρών κοινής ησυχίας.

Περιορισμός της σκόνης με συνεχές κατάβρεγμα των μπάζων και λοιπών προϊόντων κατεδαφίσεων. Για την προμήθεια της απαιτούμενης ποσότητας νερού ο εργολάβος θα έχει εγκαταστήσει δίκτυο ύδρευσης ή / και θα χρησιμοποιεί βυτιοφόρα και κατάλληλες αντλίες.

Περιορισμός δυσαρέστων οσμών που τυχόν θα προκύψουν κατά τη καταστροφή δυσόσμων εγκαταστάσεων.

- Τα προϊόντα κατεδαφίσεων, αποξυλώσεων κ.λ.π. θα ανήκουν στον εργολάβο, εφόσον δεν αναγράφεται διαφορετικά στη σύμβαση και στα λοιπά συμβατικά τεύχη. Τα υλικά όμως αυτά απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν στη κατασκευή του κτιρίου.

2. **ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ**

2.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Το άρθρο αυτό προδιαγράφει τους τύπους και τους τρόπους τοποθέτησης των ικριωμάτων στους χώρους εργασίας. Τοποθέτηση ικριωμάτων προβλέπεται :

α. Για την κατασκευή των τύπων (ξύλοτύπων, μεταλλοτύπων κ.λπ.)

β. Στις εξωτερικές και εσωτερικές όψεις (για τη δημιουργία επιπέδων εργασίας

ή για τη στερέωση των συστημάτων απορριψης των ακρήστων υλικών).

γ. Στους εσωτερικούς χώρους εργασίας :

- Για τη δημιουργία επιπέδων εργασίας(τοιχοδομών, επιχρισμάτων, επενδύσεων τοίχων και οροφών, βαφών κ.λπ.) ή/και για τη στερέωση των συστημάτων εγκαταστάσεων.
- Για την πλευρική στήριξη καθαιρουμένων κατακορύφων στοιχείων.
- Για την υποστήριξη πατωμάτων (πλακών,δοκών κ.λπ.) στα οποία γίνονται ενισχύσεις ή διανοίγονται οπές.

δ. Οπου αλλού απαιτείται.

2.2

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Η κατασκευή και στήριξη κάθε είδους ικριωμάτων διέπεται από τους εξής Κανονισμούς :

- α. Π.Δ. 778/80 (ΦΕΚ 193/Α/26-8-80) "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών" : Άρθρα 1-19 και Παράρτημα (σχέδια).
- β. DIN 4420 : Ικριώματα εργασίας και ασφαλείας - Υπολογισμός και κατασκευαστική διαμόρφωση.

2.3

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΙΚΡΙΩΜΑΤΩΝ

Τα ικριώματα μπορούν να είναι μεταλλικά (σωληνωτές κατασκευές) ή ξύλινα και να είναι σταθερά ή κινητά.

Τα σταθερά πρέπει να είναι ασφαλώς στηριγμένα και να μην μπορούν να θραυστούν, να παραμορφωθούν ή να εμφανίσουν επικίνδυνους κραδασμούς.

Ειδικά τα ικριώματα υποστήριξης γύρω από διανοιγομενες οπές σε πατώματα πρέπει να έχουν σύστημα άντωσης (κοχλιωτά ποδαρικά) για την υποστήριξη των χειλέων της οπής που θα διανοιγεί. Μετά την ολοκλήρωση της εργασίας καθαίρεσης της πλάκας τα ικριώματα αυτά θα διατηρούνται μέχρι την ολοκλήρωση της νέας κατασκευής.

Τα κινητά ικριώματα θα αποτελούνται από ξύλινα καβαλέτα ή μεταλλικά πλαίσια, συνδεδεμένα σε "πύργους", και - για λόγους ευσταθείας- δεν θα έχουν ύψος μεγαλύτερο από το 3-πλάσιο της μικροτερης πλευράς τους.

2.4 ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΙΚΡΙΩΜΑΤΩΝ

Τα ικριώματα θα τοποθετούνται με προσοχή σε κάθε χώρο εργασίας, έτσι ώστε να μη προκαλούνται ζημιές και φθορές. Μετά το πέρας των εργασιών θα αποσυναρμολογούνται και θα απομακρύνονται, εκτός από τα - υποστηρίγματα των οπών όταν υπάρχουν.

2.5 ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Η κατασκευή και η αποξήλωση των ξύλινων ικριωμάτων πρέπει να γίνεται από ειδικευμένους τεχνίτες. Η κατασκευή και η αποξήλωση των μεταλλικών ικριωμάτων πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες και προδιαγραφές του εργοστασίου κατασκευής τους.

Εφόσον τα σταθερά ικριώματα είναι πολύ υψηλά, πριν ακόμα αρχίσουν οι εργασίες σ' αυτά, πρέπει να ελέγχονται και να εκδίδεται σχετική βεβαίωση από τον μηχανικό και τον κατασκευαστή του έργου. Η βεβαίωση αυτή θεωρείται από την Επιθεώρηση Εργασίας και ο αριθμός της γράφεται στο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας.

Ο σκελετός των ικριωμάτων αποτελείται από κατακόρυφα και οριζόντια στοιχεία που πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους έτσι όπως με λεπτομέρειες και σχήματα περιγράφεται στο Π.Δ. 778/80 άρθρα 4 μέχρι και 16. Στο σκελετό των ικριωμάτων πρέπει να υπάρχουν οπωσδήποτε και στοιχεία χιαστί (τιράντες) για να "δένουν" τη σκαλωσιά και έτσι να μην υπάρχει κίνδυνος να στρεβλώσει.

Κάθε σταθερή σκαλωσιά πρέπει να δένεται με την οικοδομή κατά περίπτωση συστήματα και υλικά. Έτσι εξασφαλίζεται από τυχόν οριζόντιες μετακινήσεις.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στα σημεία στήριξης των ικριωμάτων στο έδαφος. Απαγορεύεται κάθε πρόχειρη στήριξη (π.χ. ακατάλληλα πέδιλα, όπως πέτρες, τσιμεντολιθοί κ.λπ. ή ακατάλληλος τρόπος, όπως : λοξά, χωρίς πέδιλα κ.λπ.) για να μην υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσης.

Τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή των ικριωμάτων πρέπει να είναι ανθεκτικά και καλά συντηρημένα.

Το δάπεδο εργασίας των ικριωμάτων πρέπει να έχει πλάτος τουλάχιστον 60 εκ., αλλά αυτό αυξάνεται ανάλογα με τη χρήση του δαπέδου και μπορεί να φτάσει μέχρι και 1,50 μ. Τα μαδέρια που αποτελούν το δάπεδο εργασίας δεν πρέπει να αφήνουν κενά μεταξύ τους. Επίσης το κενό μεταξύ δαπέδου και κατακόρυφου δομικού στοιχείου δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερα από 30 εκ.

Σε κάθε δαπεδο εργασίας πρέπει να υπάρχει :

- Ανθεκτική κουπαστή σε ύψος 1,00 μ., με παραλληλη σανίδα στο μεσοδιαστήμα μεταξύ δαπέδου και κουπαστής, και
- Θωράκια (σοβατεπί) πλάτους 15 εκ. και στις δύο πλευρές του δαπέδου.

Οι παραπάνω απαιτήσεις αποσκοπούν στην προστασία των εργαζομένων από πτώσεις, καθώς και στην προστασία τους από πτώση υλικών.

Απαγορεύεται η υπερφορτώση των δαπέδων εργασίας των ικριωμάτων. Γι' αυτό πρέπει να υπάρχει συνεχής επίβλεψη από τον Ανάδοχο.

Τα ικριώματα πρέπει σε όλη την διάρκεια των εργασιών να είναι πλήρη. Απαγορεύεται η μερική αποσυναρμολόγησή τους (π.χ. αφαίρεση μαδερίων δαπέδου ή κουπαστών κ.λπ.),

3. ΑΠΟΨΙΛΩΣΗ - ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ

3.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Για τον καθαρισμό του χώρου εργασίας και πριν από την εκτέλεση των εκσκαφών προβλέπονται : Κοπή και εκρίζωση δένδρων, καθαρισμος από θάμνους και φυτική γή, απομάκρυνση στοιχείων εξοπλισμού, καθώς και αποξηλώσεις κρασπέδων και επιστρώσεων πεζοδρομίων και οδών.,

Επίσης, πριν από την έναρξη των εκσκαφών, προβλέπονται εργασίες προστασίας ή μετατόπισης των αγωγών των εναέριων και υπόγειων δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 39, παραγρ. 4-6, της Γ.Σ.Υ. και με τις Προδιαγραφές Η-Μ εργασιών.

3.2 ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΕΚΤΕΛΕΣΗ - ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πριν από την έναρξη των εργασιών του παρόντος άρθρου θα λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας και ασφάλισης του Κεφ. 8 του Μέρους Ι του παρόντος Τεύχους.

Η κοπή δένδρων, η αφαίρεση στοιχείων εξοπλισμού, η καθαίρεση σκυροδεμάτων και κρασπέδων και η αποξήλωση επιστρώσεων θα γίνονται αφού προηγουμένως σημειωθούν τα προς αφαίρεση στοιχεία και αφού χαραχθεί με ακρίβεια η περίμετρος των προς αφαίρεση τμημάτων.

Οι καθαιρέσεις μπορούν να γίνουν με οποιαδήποτε κατάλληλα μηχανήματα της εγκρίσεως του Επιβλέποντα, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανονισμοί ασφαλείας και οι ώρες κοινής ησυχίας, αποφεύγονται διαταράξεις των παρακειμένων οικοδομών και δικτύων και δεν παρακωλύονται οι ρυθμίσεις κυκλοφοριακής εξυπηρέτησης της περιοχής.

Οι καθαιρέσεις όλων των στοιχείων θα γίνονται κατά μικρά τμήματα, που θα αποτίθενται προσωρινά σε θέσεις που θα εγκρίνει ο Επιβλέπων και θα

απομακρύνονται με προσοχή.

Σε περιπτώσεις καθαίρεσης οπλισμένων σκυροδεμάτων οι οπλισμοί θα αποκαλύπτονται και η κοπή τους θα γίνεται με ψαλίδι ή οξυγονο στις προβλεπόμενες θέσεις, ώστε να διατηρηθούν τα τμήματα που ενδεχομένως απαιτούνται για σύνδεση με νέα στοιχεία ή τη διαμόρφωση ("τελείωμα") του ορίου της καθαίρεσης.

4. **ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΠΛΑΚΙΔΙΑ**

4.1 **ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Καθαίρεσεις επιχρισμάτων πλακιδίων και ομοειδών επενδύσεων προβλέπονται κυρίως για την αποκάλυψη δομικών στοιχείων των οποίων πρέπει να ελεγχθεί η κατάσταση, για την αφαίρεση υλικών που προβλέπεται να ανακατασκευασθούν ή αντικατασταθούν ή σε θέσεις όπου παρατηρείται αποσάθρωση.

4.2 **ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

Πριν από την έναρξη των εργασιών καθαίρεσης θα λαμβάνονται τα μέτρα προστασίας ασφάλισης του Κεφ. 8 του Μέρους Ι του παρόντος Τεύχους, θα τοποθετούνται τα ικριώματα και θα αφαιρούνται τα γύψινα διακοσμητικά - στοιχεία που ενδεχομένως πρέπει να διατηρηθούν.

Η καθαίρεση των επιχρισμάτων ή επενδύσεων με πλακίδια θα γίνεται με χειροκίνητα εργαλεία ή μηχανικά μέσα (κομπρεσέρ) μικρής ισχύος, για αποφυγή διαταράξεων των τοίχων και των κουφωμάτων. Η καθαίρεση πρέπει να γίνεται με προσοχή ώστε να μη θραύονται οι πλίνθοι, αλλά και να μην παραμένουν επικολλημένα τμήματα του επιχρίσματος.

Σε περίπτωση που με την καθαίρεση έρθουν στην επιφάνεια ηλεκτρολογικές σωληνώσεις και κυτία διακλαδώσεων ή υδραυλικές σωληνώσεις, που πρόκειται να καταργηθούν, τότε οι σωληνώσεις αυτές θα αφαιρούνται.

Απαγορεύεται η διαβροχή των επιχρισμάτων για περιορισμό της σκόνης, εάν το δάπεδο του χώρου εργασίας προβλέπεται να διατηρηθεί και εφόσον ο χώρος δεν

μπορεί να απομονωθεί από τους γειτονικούς.

5. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΛΙΘΟΔΟΜΩΝ

5.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Οι καθαίρεσεις αυτές απαιτούνται είτε για απομάκρυνση πλήρως ορισμένων κτισμάτων είτε για την αλλαγή της διαρρύθμισης των χώρων σύμφωνα με τη μελέτη ανάπλασης του κτιρίου. Τα ακριβή στοιχεία τους, κατα θέση και έκταση, φαίνονται στα σχέδια της μελέτης.

5.2 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Πριν από την έναρξη των εργασιών καθαίρεσης θα λαμβάνονται τα μέτρα του Κεφ. 8 του Μέρους Ι και θα τοποθετούνται ικρίωματα για την εργασία του προσωπικού και για την υποστήριξη και συγκράτηση των καθαιρούμενων υλικών.

Επίσης στις περιπτώσεις που επί των καθαιρούμενων τοίχων υπάρχουν διακοσμητικά στοιχεία, αυτά θα αφαιρούνται και θα φυλάγονται σύμφωνα με τις οδηγίες του Επιβλέποντα.

Η καθαίρεση λιθοδομών θα γίνεται με μηχανικά ή χειροκίνητα εργαλεία, με προσοχή και κατά μικρά τμήματα. Απαγορεύεται η καθαίρεση μεγάλων τμημάτων και ιδιαίτερα η καθαίρεση τμημάτων με ανατροπή και πτώση επί των δαπέδων.

Στα σημεία εμπλοκής των λίθων της καθαιρουμένης τοιχοποιίας με τις λίθους άλλου εγκάρσιου τοίχου (γωνίες, διασταυρώσεις κλπ.) θα γίνει προσεκτική κοπή των εμπλεκόμενων λίθων, ώστε να μη διαταραχθούν οι παραμένουσες τοιχοποιίες, και διαμόρφωση της περιοχής ώστε να μην υπάρχουν εσοχές ή προέχοντα τμήματα λίθων.

Απαγορεύεται η διαβροχή των προς καθαίρεση τοιχοποιϊών για να μειωθούν οι

σκόνες, εκτός εάν ο χώρος στον οποίο γίνεται η καθαίρεση δεν έχει δαπεδο ή διακοσμητικά στοιχεία που μπορούν να καταστραφούν από τα νερά και εφόσον είναι δυνατή η απομόνωση του χώρου αυτού από τους γειτονικούς όπου υπάρχουν διατηρούμενα δαπεδα.

6. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ από ΟΠΛΙΣΜΕΝΟ Ή ΑΟΠΛΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

6.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Οι καθαιρέσεις προβλέπονται για την προσαρμογή του φέροντα οργανισμού του κτιρίου σε νέες αρχιτεκτονικές απαιτήσεις και για τη δημιουργία καταλλήλων υποδοχών σύνδεσης νέων δομικών στοιχείων με τα παλιά, είτε για λόγους ενίσχυσης είτε για αλλαγής της μορφής του σκελετού.

Οι καθαιρέσεις οπλισμένου ή αόπλου σκυροδέματος μπορούν να περιλαμβάνουν : αφαίρεση (κοπή) ολόκληρων δομικών στοιχείων, διανοίξεις οπών σε πλάκες ή τοιχεία, καθαιρέσεις δοκών ή τμημάτων άλλων στοιχείων, αφαιρέσεις επιφανειακών στρωμάτων δομικών στοιχείων για τη λειτουργική σύνδεσή τους με νέα προσθετα στοιχεία, καθαιρέσεις πλακών υπογείων για τη θεμελίωση νέων φερωντων κατακορύφων στοιχείων κ.λπ.

Τα ακριβή στοιχεία των καθαιρέσεων κατά θέση και έκταση φαίνονται στα σχετικά σχέδια της μελέτης.

6.2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΙΡΕΣΗΣ

Οι καθαιρέσεις μπορούν να γίνονται με δύο τρόπους :

- α. Με **αδιατάρακτη** αποκοπή του καθαιρετέου τμήματος ή στοιχείου με αδαμαντοφόρα λεπίδα, και
- β. Με διαταραγμένη καθαίρεση με χρήση κρουστικών μηχανημάτων.

Εφόσον επιδιώκεται η αποφυγή διατάραξης του φέροντα οργανισμού, θα εφαρμόζεται κατά προτίμηση ο πρώτος τρόπος, με την προϋπόθεση ότι αυτό είναι εφικτό από άποψη δυνατότητας πρόσβασης και εργασίας του κοπτικού μηχανήματος και εφόσον επιτρέπεται η ταυτόχρονη κοπή των οπλισμών.

Εάν δεν υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος διατάραξης του φέροντα οργανισμού ή εάν ο χώρος εργασίας δεν επιτρέπει τη χρήση μηχανημάτων αδιατάρακτης κοπής ή, επίσης, εάν δεν επιτρέπεται η κοπή των οπλισμών θα εφαρμόζεται ο δεύτερος τρόπος.

6.3

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Σε κάθε περίπτωση καθαίρεσης θα ζητείται η έγκριση του Επιβλέποντα Μηχανικού για τη μέθοδο (αδιαταρακτη ή διαταραγμένη) που ενδείκνυται και προκειται να εφαρμοσθεί.

Πριν από την έναρξη των εργασιών καθαίρεσης θα λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας του φέροντα οργανισμού από ευρύτερες διαταραξεις, όλα τα μέτρα ασφαλείας των εργαζομένων, καθώς και τα μέτρα του Κεφ. 8 του Μέρους Ι.

Ειδικότερα η ενδεχόμενη κατεδάφιση υποστυλωμάτων θα γίνεται υποχρεωτικά με αδιατάρακτη μέθοδο και θα περιλαμβάνει :

- α. Υποστύλωση με άντωση της ευρύτερης περιοχής της οροφής του υποψη στοιχείου.
- β. Προσδεση του κορμού του υποστυλώματος για να αποφευχθεί η αποτομή πτώση του στο δαπεδο εργασίας.
- γ. Κοπή κεφαλής και ποδός με αδαμαντοφορα λεπίδα. Η κοπή αυτή θα γίνεται όσο το δυνατό πλησιέστερα προς τις πλάκες έδρασης και οροφής. Σε περίπτωση που η κοπή δεν μπορεί να γίνει σύρριζα, τα απομένοντα τμήματα θα καθαίρονται προσεκτικά με μικρής ισχύος κρουστικό μηχάνημα.

Η κοπή σε ένα τεμάχιο θα εφαρμόζεται εφόσον ο Εργολάβος διαθέτει στον

χώρο εργασίας κατάλληλο εξοπλισμό, ώστε - χωρίς έντονες κρούσεις και δονήσεις του σκελετού- να μπορεί να μετακινήσει και να μεταφέρει ολόκληρο το αποκοπέν υποστύλωμα στο σημείο από όπου θα παραληφθεί από γερανο.

- δ. Σε περίπτωση που η μεταφορά ολοκλήρου υποστυλώματος είναι δυσχερής η κοπή πρέπει να γίνεται σε 2,3 ή 4 τεμάχια (απο την κεφαλή προς τον ποδα), ανάλογα με τη δυναμικότητα των διατιθέμενων μέσων μεταφοράς στο οροφο εργασίας.
- ε. Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται ο κατακερματισμός υποστυλώματος (ολοκλήρου ή τμημάτων του) σε μικρότερα κομμάτια με κρουστικά μηχανήματα επανω στην πλάκα του ορόφου εργασίας.
- ζ. Η υποστύλωση της ευρύτερης περιοχής της οροφής του αποκοπέντος στοιχείου θα διατηρείται μέχρι να ολοκληρωθεί η νέα φέρουσα κατασκευή που θα αναλάβει τα φορτία του αφαιρεθέντος στοιχείου.

Η κατεδάφιση τμημάτων πλακών θα γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

- α. Υποστυλωση της ευρύτερης περιοχής γύρω από το προς καθαίρεση τμήμα και τοποθέτηση υποστηριγμάτων για να συγκρατήσουν τα αποκοπτομενα τμήματα.
- β. Επιλογή της μεθοδου καθαίρεσης (αδιατάρακτη κοπή ή διαταραγμένη θραύση με κρούσεις) ανάλογα με τον χώρο εργασίας, την έκταση της καθαίρεσης και την αναγκαιότητα να διατηρηθούν ή όχι οι οπλισμοί της πλάκας.
- γ. Χάραξη της περιμέτρου του προς αφαίρεση τμήματος και κοπή ακριβώς επί της προδιαγεγραμμένης περιμέτρου. Εάν το αποκοπτομενο τμήμα έχει μεγάλες διαστάσεις και βάρος, που δυσχεραίνουν το κατέβασμά του και τη μεταφορά του μέχρι το σημείο από όπου θα παραληφθεί από γερανο, είναι σκόπιμο η κοπή να γίνεται σε τμήματα μικροτέρων διαστάσεων.
- δ. Κατάτμηση μεγάλων αποκοπέντων τεμαχίων με κρουστικά μηχανήματα πάνω στις πλάκες των οροφων απαγορεύεται.

ε. Η υποστύλωση γύρω από τη διανοιγομενη οπή θα διατηρείται μέχρι την ολοκλήρωση όλων των προβλεπομένων επεμβάσεων ενίσχυσης των χειλέων της οπής ή της γύρω περιοχής.

στ. Η διάνοιξη οπών σε πλάκες για έγχυση σκυροδέματος σε υποκείμενα φέροντα κατακορυφα στοιχεία, εφόσον προβλέπεται να μη θιγούν οι οπλισμοί, θα γίνεται με κρουστικά μηχανήματα.

Οι καθαιρέσεις επιφανειακών στρώσεων σκυροδέματος δομικών στοιχείων μέχρι να αποκαλυφθούν οι οπλισμοί (για να επιτευχθεί σύνδεση με νέα προσθετα στοιχεία) θα γίνονται με κρουστικά μηχανήματα μικρής ισχύος. Σε ειδικές περιπτώσεις και ευαίσθητα στοιχεία η καθαίρεση σε μικρή έκταση πρέπει να γίνεται δια χειρών με απλά εργαλεία (καλέμια κ.λπ.).

Σε περιπτώσεις καθαίρεσης οπλισμένων σκυροδεμάτων οι οπλισμοί θα αποκαλύπτονται και η κοπή τους θα γίνεται με ψαλίδι ή οξυγονο στις προβλεπομενες θέσεις, ώστε να διατηρηθούν τα τμήματα (μήκη) ποω ενδεχομένως απαιτούνται για σύνδεση με νέα στοιχεία ή για την τελική διαμόρφωση ("τελείωμα") του ορίου της καθαίρεσης.

7. ΚΑΘΑΙΡΕΣΗ ΣΤΕΓΗΣ

7.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Καθαιρέσεις στεγών προβλέπονται είτε σε περίπτωση κατάργησής τους, είτε σε περίπτωση τμηματικής ή ολικής ανακατασκευής τους. Η ακριβής έκταση και το είδος των εργασιών (π.χ. απλή αφαίρεση της επικάλυψης ή πλήρης καθαίρεση και των φερωντων στοιχείων) ορίζεται στη μελέτη.

7.2 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η καθαίρεση στέγης θα γίνεται είτε με διαλογή υλικών, είτε συνολικά χωρίς διαλογή υλικών, ανάλογα με τις προβλέψεις της μελέτης.

Σε περίπτωση διαλογής υλικών ο Εργολάβος υποχρεούται να εκτελέσει την εργασία κατά τρόπο που να διατηρήσει τα αφαιρούμενα υλικά σε καλή κατάσταση, που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίησή τους. Σε καμμία, όμως, περίπτωση ο τρόπος αυτός της εργασίας δεν πρέπει να αποβεί σε βάρος της αντοχής και της αρτιότητας των απομενοντων στοιχείων.

Σε περίπτωση μη διατήρησης των καθαιρουμένων υλικών ο Εργολάβος μπορεί να τα αφαιρέζει με τον παραπάνω τρόπο και να τα διαθέσει προς ίδιο οφελος, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τους ορους της δημοπρασίας. Σε κάθε άλλη περίπτωση τα άχρηστα υλικά θα απομακρύνονται προς απορριψη σε θέσεις που θα εγκρίνει η Επίβλεψη.

Ολες οι εργασίες καθαίρεσης θα γίνονται μετά την λήψη των μέτρων προστασίας που αναφέρονται στο Κεφ. 8 του Μέρους Ι. Οι κατάλληλες κατά περίπτωση τεχνικές και μέσα καθαίρεσης θα προτείνονται από τον Εργολάβο και θα εγκρίνονται από τον Επιβλέποντα.

10.

ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

10.1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Σε περιπτώσεις αναπλάσεων υφισταμένων κτιρίων προβλέπονται αποξηλώσεις :

- Των υδραυλικών εγκαταστάσεων ύδρευσης-αποχέτευσης, των ειδών υγιεινής και νεροχυτών κ.λπ. σε καταργούμενους χώρους υγιεινής, μαγειρείων και κυλικείων.
- Των εγκαταστάσεων κεντρικής θέρμανσης, δηλ. του καυστήρα, του λέβητα, των σωμάτων και των σωληνώσεων.
- Των εγκαταστάσεων ανελκυστήρων.
- Των φωτιστικών σωμάτων, εξαεριστήρων, διακοπών, ηλεκτρικών πινάκων - από όλους τους χώρους.
- Των ψευδοροφών, κορνιζών και όλων γενικά των προσθετων ξύλινων ή μεταλλικών κατασκευών.

Οι ακριβείς θέσεις, η έκταση των εργασιών και οι ειδικές εργασίες που απαιτούνται -κατά περίπτωση- ορίζονται στα σχέδια της μελέτης.

10.2

ΤΡΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μετα τη λήψη των μέτρων προστασίας του Κεφ. 8 του Μέρους Ι θα γίνει εκκένωση των σωληνώσεων και αποσύνδεση των υδραυλικών υποδοχέων και των διαφορών εγκαταστάσεων.

Οι αποσυνδέσεις των διαφόρων εγκαταστάσεων θα γίνουν χωρίς να προκληθούν φθορές στους διατηρούμενους τοίχους και στις πλακες. Σε κάθε περίπτωση οι απομένοντες τοίχοι και οι πλάκες δεν πρέπει να εμφανίζουν εξογκώματα ή κοιλώματα λόγω απόσπασης υλικού.

Στη συνέχεια τα αφαιρούμενα υλικά και εξαρτήματα θα μεταφερθούν προς απορριψη ή διαθεση, κατα βούληση του Εργολάβου.

Σε περίπτωση που τα αφαιρούμενα τεμάχια είναι μεγάλα και δεν είναι εύκολο να περάσουν από τα κουφώματα που διατηρούνται, θα γίνεται κατάτμησή τους σε μικρότερα τμήματα ώστε κατά τη μεταφορά να μην προκληθούν ζημιές.

Ο Εργολάβος δικαιούται να εκτελέσει την εργασία κατά τρόπο που να διατηρήσει τα αφαιρούμενα υλικά σε καλή κατάσταση, που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίησή τους, και να τα διαθέσει για ίδιο όφελος. Σε καμμία, όμως, περίπτωση ο τρόπος αυτός της εργασίας δεν πρέπει να αποβεί σε βάρος της αντοχής και της αρτιότητας των απομενοντων στοιχείων.

8. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ

8.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Προβλέπεται η καθαίρεση εσωτερικών και εξωτερικών κουφωμάτων που προκειται να αντικατασταθούν ή βρίσκονται σε θέσεις όπου αλλάζει η διαρρύθμιση των χώρων.

8.2 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μετα την λήψη των μέτρων προστασίας που αναφέρονται στο Κεφ. 8 του Μέρους Ι, θα γίνεται συνολική καθαίρεση των κουφωμάτων, χωρίς διαλογή υλικών. Η αποξήλωση των κασών θα γίνεται χωρίς να προκληθούν φθορές στους διατηρούμενους τοίχους. Στην συνέχεια τα αφαιρούμενα υλικά θα μεταφέρονται προς απορριψη ή διάθεση, σύμφωνα με την εντολή της Επίβλεψης. Σε περίπτωση επαναχρησης των αφαιρουμένων υλικών ο Εργολαβος υποχρεούται να εκτελέσει την εργασία, έτσι ώστε να τα διατηρήσει σε καλή κατασταση, που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίησή τους. Σε καμμία, όμως, περίπτωση ο τρόπος αυτός της εργασίας δεν πρέπει να αποβεί σε βάρος της αντοχής και της αρτιότητας των απομενοντων στοιχείων.

9. ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ (ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ) ΔΑΠΕΔΩΝ

9.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Αποξηλώσεις δαπέδων προβλέπονται σε χώρους όπου γίνεται μερική αντικατάσταση των υλικών ή σε χώρους των οποίων το δάπεδο αλλάζει πλήρως. Οι θέσεις και η έκταση των εργασιών ορίζονται στα σχέδια της μελέτης.

9.2 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μετά τη λήψη των μέτρων του Κεφ. 8 του Μέρους Ι, θα σημειώνονται -σε συνεννόηση με τον Επιβλέποντα- οι προς καθαίρεση περιοχές και θα γίνεται η εργασία με μηχανικά μέσα ή χειροκίνητα εργαλεία.

Η αφαίρεση των υλικών των ξυλίνων δαπέδων θα γίνεται μέχρι να αποκαλυφθεί και να καθαριστεί η επιφάνεια της πλάκας επί της οποίας είναι τοποθετημένα. Στην περίπτωση δαπέδων με πλακίδια θα αφαιρείται το κονίαμα και το υποστρώμα μέχρι βάθους, που θα ορίζει ο Επιβλέπων, έτσι ώστε αυτό να επαρκεί για την τοποθέτηση των νέων πατωμάτων.

Σε κάθε περίπτωση η αφαίρεση του ψευδοπατώματος, των καδρονίων και του υποστρώματος από σκυροδεμα ή κονίαμα θα γίνεται με προσοχή, ώστε να μη διαταραχθούν τα παραμένοντα γειτονικά δάπεδα και να μην υποστεί ζημίες ή φθορές η πλάκα έδρασης των πατωμάτων.